
Çek-Senet Modülü Dizayn

Dökümanı

Turquaz Muhasebe

Versiyon 0.2

Önsel Armağan

15 Eylül 04

İçindekiler

İÇİNDEKİLER	2
GEÇMİŞ DEĞİŞİKLİKLER	3
1. GİRİŞ	4
1.1 AÇIKLAMA	4
1.2 DOKÜMAN STANDARTLARI	4
1.3 HEDEF KİTLE VE OKUMA TAVSİYELERİ	4
1.4 MODÜLÜN KAPSAMI	5
2. MODÜL GEREKSİNİMLERİ	5
2.1 ÇEK-SENET GİRİŞ-ÇIKIŞLARINDA İŞLEM TİPİ SEÇME	5
2.2 İŞLEM TANIMLAMA	6
2.3 TAHSİL İŞLEMLERİ	6
2.4 FATURA KAPATMA	7
2.5 MUHASEBEYE ENTEGRASYON	7
2.6 ÇEK-SENET TARİHÇELERİ	8
3. RAPORLAR	8
3.1 BORDRO LİSTELERİ	8
3.2 ÖDEME RAPORLARI	9
3.3 VADE FARKI RAPORLARI	9
4. VERİ TABANI TABLOLARI	9
4.1 ÇEKLER (TURQ_CHEQUE_CHEQUES)	10
4.2 ÇEK BORDROLARI (TURQ_CHEQUE_ROLLS)	10
4.3 ÇEK-BORDRO İLİŞKİSİ (TURQ_CHEQUE_CHEQUES_ROLLS)	10
4.4 ÇEK İŞLEM TİPLERİ (TURQ_CHEQUE_TRANSACTION_TYPES)	11
4.5 SENETLER (TURQ_TRADEBILL_TRADEBILLS)	11
4.6 SENET BORDROLARI (TURQ_TRADEBILL_ROLLS)	12
4.7 SENET-BORDRO İLİŞKİSİ (TURQ_TRADEBILL_TRADEBILLS_ROLLS)	12
4.8 SENET İŞLEM TİPLERİ (TURQ_TRADEBILL_TRANSACTION_TYPES)	13
EK A: TERİMLER	13

Geçmiş Değişiklikler

İsim	Tarih	Değişiklik Nedeni	Versiyon
Jak Kamhi	15/09/2004	Çek veri tabanına, çekin ait olduğu banka hesabı eklendi.	0.2

1. Giriş

1.1 Açıklama

Alış-verişlerde çek ve senet kullanımı, nakit yerine geçen bir ödeme şekli haline gelmiştir. Bu bakımdan çek ve senetlerin takibi, ödeme ve tahsilat işlemlerin takibi kadar önemlidir.

Çek-Senet Modülü, firmaların çek-senet işlemlerinin kayıt ve kontrolü için hazırlanmış bölümdür. Bu bölümde, şirketler çek ve senetlerin şirkete gelişi, çıkışı, tahsil edilme durumlarını ayrıntılı izleyebilirler.

1.2 Doküman Standartları

Dokümanda kalın puntıyla yazılmış kısımlar başlıklardır. Üçüncü bölümdeki gereksinimler kısmında alt başlıklar üst başlıkla aynı önceliği içerir.

1.3 Hedef Kitle ve Okuma Tavsiyeleri

Döküman muhasebeciler, muhasebe programı kullanıcıları ve programcıları hedefliyor. İkinci bölümde sistemde olması gereken özellikler başlıklar halinde açıklanmıştır. Üçüncü bölümde raporlar, son olarak dördüncü bölümde ise veritabanı dizaynı belirtilmiştir. Programın veritabanı dizaynı ve programlama kısmıyla ilgilenmeyenlerin ikinci ve üçüncü bölümü okumaları yeterli olacaktır.

1.4 Modülün Kapsamı

Çek-Senet Modülü ile kullanıcılar, müşteriden alınan çek ve senetleri, portföye ekleyebilir, portföyde bulunan çek-senetlerde tahsilat ve ciro işlemlerini gerçekleştirebilirler.

Çek – senet hareketleri sisteme bordrolar halinde girilir. Cari ve muhasebe kayıtları da hareket kaydı sonunda işlenir.

2. Modül Gereksinimleri

Aşağıda maddeler halinde modülde olması gereken özellikler belirtilmiştir. Eksik gördüğünüz kısımları ve değişiklikleri turquaz-devel@lists.sourceforge.net adresine mail atarak bildirebilir veya <http://www.turquaz.com/developer> bölümünden proje gelişimine katılarak öneride bulunabilirsiniz.

Çek-Senet hareketleri bordrolar yardımıyla yapılır. Genel olarak dört çeşit bordro tipi vardır. Bunlar çek giriş bordrosu, senet giriş bordrosu, çek çıkış bordrosu ve senet çıkış bordrosudur.

2.1 Çek-Senet Giriş-Çıkışlarında işlem tipi seçme

2.1.1.1 Tanımı

Çek-Senet işlemlerinde giriş ve çıkış ana dallarına ait alt dallar seçilebilmesini kapsar.

2.1.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Müşteri çek veya senedin giriş işlemleri için normal giriş, karşılıksız iade, protestolu iade bölümleri veya kullanıcının tanımlayacağı diğer bölümler seçilebilmelidir.

Müşteri çıkış işlemi için de ciro, bankaya tahsil, müşteriye iade seçenekleri ve kullanıcı tanımlı diğer bölümler olmalıdır.

Kendi çek veya senetlerimizdeki çıkış işlemleri içinde bankaya teminat ve cari hesap seçenekleri sunulmalıdır.

2.2 İşlem Tanımlama

2.2.1.1 Tanımı

Çek-Senet işlemlerinde giriş ve çıkış ana dallarına ait alt dallar tanımlanabilmesini kapsar.

2.2.1.2 İşlevsel Gereksinimler

İşlemin giriş ya da çıkış işlemi olduğu seçilebilmelidir. Muhasebeye entegrasyonu için de işlem ile ilgili muhasebe kodları belirlenmelidir. Piyasada sık kullanılan işlemler, ön tanımlı olarak gelir. Kullanıcı isterse ön tanımlı işlemlerde değişiklik yapabilir.

2.3 Tahsil işlemleri

2.3.1.1 Tanımı

Çek ve senetlerin tahsil işlemlerinin gerçekleşmesi durumunda çek ve senet kayıtlarının güncellenmesini, kasa ve muhasebe kayıtlarına hareketlerin işlenmesini kapsar.

2.3.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Portföydeki müşteri çek ve senetlerinin elden tahsili, bankadaki müşteri çek ve senetlerinin de bankadan tahsili için birer bölüm olmalıdır. Kendi çeklerimizin bankadan tahsil edilmesi durumunda, bu çeklere ait kayıtların güncellenebilmesi için de kullanıcıya bir arabirim sunulmalıdır.

2.4 Fatura Kapatma

2.4.1.1 Tanımı

Çek-Senet hareketlerinin açık bir fatura ile ilişkilendirilmesini sağlar. Faturanın vade farkı hesaplamalarında, bu hareketler göz önüne alınır.

2.4.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Giriş - çıkış hareketlerinde, kullanıcının isteğine bağlı olarak çek ve senetler açık faturalarla ilişkilendirilebilmelidir. Bir çek veya senet birden fazla faturayı kapatabilmeli ya da bir fatura için birden fazla çek veya senet kullanılabilirdir. Fatura seçimleri için açık durumdaki faturalar listelenmelidir.

2.5 Muhasebeye Entegrasyon

2.5.1.1 Tanımı

Çek-Senet hareketlerinin muhasebeye entegrasyonu için hazırlanacak kısımdır.

2.5.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Çek-Senet işlemlerinin muhasebe kayıtlarına aktarılabilmesi için her işleme ait muhasebe kodlarının sisteme girilmesi gerekmektedir. Kullanıcı istediği zaman bu kodları güncelleme imkanını da sahip olmalıdır. Bunlar için kullanıcıya bir arabirim sunulur.

2.6 Çek-Senet Tarihçeleri

2.6.1.1 Tanımı

Sisteme giren çek ve senetler üzerinde yapılan işlemler listelenir.

2.6.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Kullanıcı istediği çeki, gerekli filtrelemeler yardımıyla seçebilmeli ve yapılan işlemleri görüntüleyebilmelidir. Listelenen işlemlerin güncellenebilmesine de izin verilmelidir.

3. Raporlar

Raporlamalar, sisteme girilen verilerin incelenip sonuçlar çıkartıldığı bölümdür. Eksik gördüğünüz kısımları ve değişiklikleri turquaz-devel@lists.sourceforge.net adresine mail atarak bildirebilir veya <http://www.turquaz.com/developer> bölümünden proje gelişimine katılarak öneride bulunabilirsiniz.

3.1 Bordro Listeleri

3.1.1.1 Tanımı

Genel olarak giriş, çıkış ve diğer işlemler(tahsil, portföyden müşteriye iade v.s.) olarak bordroların listelenmesini kapsar.

3.1.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Kullanıcıya, işlem tipine ve çek-senet üzerinde bulunan tüm bölümlere göre filtreleme yapma imkanı sunulmalıdır.

3.2 Ödeme Raporları

3.2.1.1 Tanımı

Çek-senetlerin vade tarihlerine göre ödeme günlerini listeleyen rapordur.

3.2.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Kullanıcı ödeme raporları için belli tarih aralıkları verebilmelidir. Eğer verilmezse 30 günlük periyot için ödeme raporu çıkarılır. Tarih aralıkları için de 30-60-90 günlük ön tanımlı değerler olmalıdır.

3.3 Vade Farkı Raporları

3.3.1.1 Tanımı

Çek-senetlerin vade tarihleri ve portföye giriş tarihleri göz önüne alınarak hesaplanan vade farklarının listelenmesidir.

3.3.1.2 İşlevsel Gereksinimler

Kullanıcı, belli tarih aralıkları ve istediği cari grupları için bu raporu alabilmelidir. Listelemede de cari ile ilgili istene bilgiler rapora eklenebilmelidir.

4. Veri Tabanı Tabloları

Önceki başlıklarda belirtilen sistemin ihtiyaçlarını karşılamak için kullanılacak tablolar ve alanları aşağıda belirtilmiştir. İsimlendirmede kullanılan standartları görmek için programlama standartları dökümanına bakabilirsiniz. Eksik gördüğünüz kısımları ve değişiklikleri turquaz-devel@lists.sourceforge.net adresine mail atarak bildirebilir veya <http://www.turquaz.com/developer> bölümünden proje gelişimine katılarak öneride bulunabilirsiniz.

4.1 Çekler (turq_cheque_cheques)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
cheque_cheques_id	Çek özel numarası	Sayı	Primary key, auto increment
companies_id	Şirket özel numarası	Sayı	Foreign Key
cheques_portfolio_no	Çekin portföy numarası	Karakter(50)	
cheques_no	Çekin üzerindeki numara	Karakter(50)	
banks_id	Banka hesap özel sayısı	Sayı	Foreign Key
cheques_due_date	Çekin vade tarihi	Tarih	
cheques_debtor	Borçlu ünvanı	Karakter(50)	
cheques_payment_place	Çekin ödeme yeri	Karakter(50)	
cheques_value_date	Çek valör gün	Sayı	
cheques_amount	Çek Tutarı	Double	
Currencies_currency_id	Çek Para Birimi		Foreign Key
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.2 Çek Bordroları (turq_cheque_rolls)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
cheque_rolls_id	Bordro özel numarası	Sayı	Primary key, auto increment
companies_id	Şirket özel numarası	Sayı	Foreign Key
turq_current_cards_id	Cari Kod özel numarası	Sayı	Foreign Key
turq_banks_banks_id	Banka özel numarası	Sayı	Foreign Key
cheque_transaction_types_id	İşlem tipi özel numarası	Sayı	Foreign Key
check_rolls_date	Bordro Tarihi	Tarih	
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.3 Çek-Bordro ilişkisi (turq_cheque_cheques_rolls)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
cheque_cheques_rolls_id	Bordro özel	Sayı	Foreign Key

	numarası		
cheque cheques_id	Çek Özel Numarası	Sayı	Foreign Key
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.4 Çek İşlem Tipleri (turq_cheque_transaction_types)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
cheque_transaction_types_id	İşlem Tipi özel numarası	Sayı	Primary key, auto incremet
transaction_types_name	İşlem adı	Karakter(50)	
transaction_types_parent	İşlemin giriş ya da çıkış işlemi olduğunu belirtir.	Sayı	
transaction_types_accounting_code	İşlem tipinin muhasebe kodu	Sayı	Foreign Key
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.5 Senetler (turq_tradebill_tradebills)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
turq_tradebill_tradebills_id	Senet özel numarası	Sayı	Primary key, auto incremet
companies_id	Şirket özel numarası	Sayı	Foreign Key
tradebills_portfolio_no	Senetin portföy numarası	Karakter(50)	
tradebills_trade_due_date	Senedin vade tarihi	Tarih	
tradebills_tradebill_debtor	Borçlu adı soyadı	Karakter(50)	
tradebills_tradebill_guarantor	Kefil adı soyadı	Karakter(50)	
tradebills_tradebill_payment_place	Senedin ödeme yeri	Karakter(50)	
tradebills_tradebill_value_date	Senet valör gün	Sayı	
tradebills_tradebill_amount	Senet Tutarı	Double	
currencies_currency_id	Senet Para Birimi	Sayı	Foreign Key

creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.6 Senet Bordroları (turq_tradebill_rolls)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
turq_tradebill_rolls_id	Bordro numarası özel	Sayı	Primary key, auto incremet
companies_id	Şirket numarası özel	Sayı	Foreign Key
turq_current_cards_id	Cari Kod numarası özel	Sayı	Foreign Key
turq_banks_banks_id	Banka numarası özel	Sayı	Foreign Key
tradebill_transaction_types_id	İşlem tipi numarası özel	Sayı	Foreign Key
check_rolls_date	Bordro Tarihi	Tarih	
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.7 Senet-Bordro ilişkisi (turq_tradebill_tradebills_rolls)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
turq_tradebill_tradebills_rolls_id	Bordro numarası özel	Sayı	Foreign Key
turq_tradebill_tradebills_id	Senet Numarası Özel	Sayı	Foreign Key
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

4.8 Senet İşlem Tipleri (turq_tradebill_transaction_types)

Alan İsmi	Açıklama	Veri Yapısı	Özellik
turq_tradebill_transaction_types_id	İşlem Tipi özel numarası	Sayı	Primary key, auto increment
transaction_types_name	İşlem adı	Karakter(50)	
transaction_types_parent	İşlemin giriş ya da çıkış işlemi olduğunu belirtir.	Sayı	
transaction_types_accounting_code	İşlem tipinin muhasebe kodu	Sayı	Foreign Key
creation_date	Oluşturulma tarihi	Tarih	
created_by	Kim oluşturdu	Karakter (50)	
update_date	Güncellenme Tarihi	Tarih	
updated_by	Kim Güncelledi	Karakter (50)	

Ek A: Terimler

Primary key: Birincil Anahtar. Veri tabanında satırların belirleyici ögesi olarak ve dizin yaratmak için kullanılır.

Foreign key: Yabancı anahtar. Birincil anahtarları göstererek tablolar arası ilişki yaratmak için kullanılır.

Auto increment: Kendiliğinden artan demektir. Belirleyici öğelerde her satıra 1'den başlayarak farklı bir değer verir.